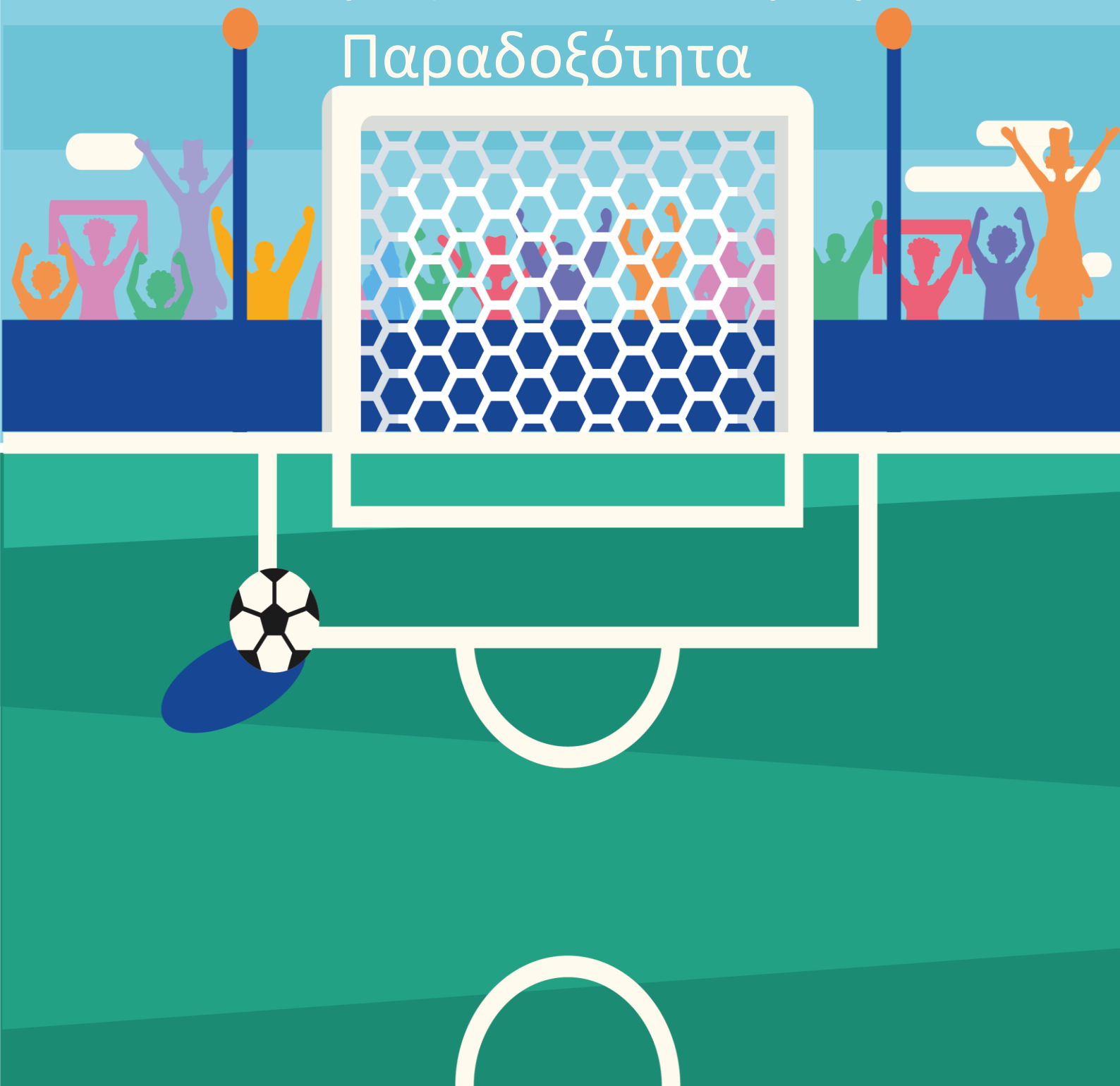

Μάθημα 1

Ρατσισμός στο ποδόσφαιρο:

Παραδοξότητα

Πρότυπο σχεδίου μαθήματος

Τίτλος μαθήματος	Ρατσισμός στο ποδόσφαιρο: παραδοξότητα
Ομάδα-στόχος	Προπονητές ποδοσφαίρου, αξιωματούχοι ποδοσφαίρου, προσωπικό ποδοσφαιρικών κοινοτικών συλλόγων, ενδιαφερόμενοι φορείς
Μαθησιακά αποτελέσματα του σχεδίου μαθήματος	<ul style="list-style-type: none">• Μετά την παράδοση αυτού του Σχεδίου Μαθήματος, οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να είναι σε θέση:<ul style="list-style-type: none">• να αναγνωρίζουν τα ιδανικά του αθλητισμού, τις κοινωνικές αξίες που προωθεί και τον αντίκτυπο που έχει στην κοινωνία.• να κατανοήσουν την οικουμενικότητα του ποδοσφαίρου και ως ένα πάθος που μοιράζονται άνθρωποι από όλο τον κόσμο αναγνωρίζοντας ότι δεν υπάρχει χώρος για ρατσισμό στο ποδόσφαιρο και στον αθλητισμό γενικότερα• να αναγνωρίζουν ότι ο ρατσισμός είναι ασύμβατος με το ποδόσφαιρο και έχει καταστροφικές συνέπειες για το ποδόσφαιρο• να εκτιμούν τη δύναμη του ποδοσφαίρου να έχει θετική συμβολή στην κοινωνία
Διάρκεια μαθήματος	2 Ώρες
Τι καλύπτει αυτό το σχέδιο μαθήματος	Αθλητικές αξίες, οικουμενικότητα του ποδοσφαίρου, η ικανότητα του ποδοσφαίρου να συνδέει τους ανθρώπους, ποδόσφαιρο & ρατσισμός
Προετοιμασία	Μελετήστε την Ενότητα 1 του Προγράμματος Σπουδών Συγκεντρώστε το υλικό που απαιτείται για την κατάρτιση/εργαστήριο Προετοιμάστε μια σύντομη παρουσίαση σχετικά με την ημερήσια διάταξη, τα θέματα και τους στόχους της κατάρτισης/εργαστηρίου Κανονίστε τον καφέ/το φαγητό για τους συμμετέχοντες.

Σχέδιο μαθήματος για μάθηση δια ζώσης					
A/A	Θέματα και υποθέματα	Δραστηριότητες μάθησης	Διάρκεια	Μέθοδοι κατάρτισης	Απαιτούμενα υλικά/εξοπλισμός
1	Καλώς ήρθατε – Δραστηριότητα εξοικείωσης	<u>Εισαγωγή</u> <ul style="list-style-type: none">Καλωσορίστε τους συμμετέχοντες στο εργαστήριο και συστηθείτε. <u>Δραστηριότητα εξοικείωσης</u> <ul style="list-style-type: none">Μοιράστε μια κάρτα σημειώσεων και ένα στυλό/μολύβι σε καθέναν από τους συμμετέχοντες. Ζητήστε τους να γράψουν κάτι ενδιαφέρον που έχουν κάνει (π.χ. ελεύθερη πτώση με αλεξίπτωτο, ταξίδι σε 10 διαφορετικές χώρες κ.λπ.). Βάλτε όλα τα χαρτιά σε ένα καπέλο και ζητήστε από κάθε συμμετέχοντα να τραβήξει μια κάρτα σημειώσεων και να τη διαβάσει. Ο αναγνώστης πρέπει να προσπαθήσει να μαντέψει ποιος το έκανε και να εξηγήσει πώς κατέληξε σε αυτό το συμπέρασμα.	10 λεπτά	Δραστηριότητα εξοικείωσης	Κάρτες σημειώσεων, μολύβια
2	Εισαγωγή	<u>Παρουσίαση</u> <ul style="list-style-type: none">Χρησιμοποιώντας μια παρουσίαση PowerPoint, δώστε μια σύντομη επισκόπηση του εργαστηρίου, των στόχων του και των θεμάτων που θα καλύψει.Δώστε στους συμμετέχοντες την ευκαιρία να μοιραστούν με την ομάδα τις προσδοκίες τους από το εργαστήριο και τυχόν αρχικές ιδέες και απόψεις που έχουν σχετικά με το θέμα και τα θέματα που θα καλυφθούν	5 λεπτά	Παρουσίαση - Συζήτηση	Παρουσίαση Powerpoint, Laptop/PC, Προβολέας
3	Η σημασία του αθλητισμού & ο αντίκτυπός τους στους ανθρώπους	<u>Ομαδική εργασία</u> <ul style="list-style-type: none">Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε 4 ομάδεςΟι ομάδες θα κληθούν να συζητήσουν τα ακόλουθα θέματα:<ul style="list-style-type: none">"Πόσο σημαντικός είναι ο αθλητισμός στην κοινωνία και γιατί; Ποια είναι η συμβολή - επίδρασή του;	30 λεπτά		<ul style="list-style-type: none">Φυλλάδια με τις ερωτήσεις για κάθε μία από τις ομάδεςΧαρτιά A3Μαρκαδόροι

		<ul style="list-style-type: none">○ Με ποιους τρόπους ο αθλητισμός επηρεάζει τα άτομα και τις κοινότητες;● Δύο ομάδες θα συζητήσουν το πρώτο θέμα και δύο το δεύτερο θέμα. Θα πρέπει να καταγράψουν σε ένα χαρτί A3 τις σκέψεις και τις απόψεις τους μαζί με 2-3 παραδείγματα που να καταδεικνύουν με σαφήνεια τα σημεία τους. Ένας εκπρόσωπος από κάθε ομάδα θα παρουσιάσει στην "ολομέλεια" τις απόψεις και τα παραδείγματα που κατέγραψε η ομάδα του. Μόλις ολοκληρωθούν οι παρουσιάσεις, θα πρέπει να προσφέρετε την ευκαιρία στους συμμετέχοντες να μοιραστούν τις απόψεις τους σχετικά με τα όσα συζητήθηκαν και να συμπληρώσουν τις παρουσιάσεις των συναδέλφων τους.			
4	Διάλειμμα		15 λεπτά		
5	Συζήτηση	<ul style="list-style-type: none">● Ξεκινήστε μια συζήτηση με τους συμμετέχοντες. Εξετάστε μαζί τους τις ακόλουθες ερωτήσεις και σημειώστε τις απαντήσεις τους σε έναν πίνακα: Με ποια συναισθήματα συνδέετε το ποδόσφαιρο;<ul style="list-style-type: none">- Τι κάνει το ποδόσφαιρο ξεχωριστό; Γιατί πιστεύετε ότι το ποδόσφαιρο ονομάζεται "το όμορφο παιχνίδι";- Τι σας έκανε να αναλάβετε ρόλο προπονητή ή μέλους μιας ομάδας ποδοσφαίρου λαϊκής βάσης;- Αναφέρετε τρεις από τους αγαπημένους σας ποδοσφαιριστές (παλαιότερους και σημερινούς), την εθνικότητά τους και την ομάδα στην οποία παίζουν ή έπαιξαν;● Αφού εξετάσετε όλες τις ερωτήσεις και σημειώσετε όλα τα σημεία και τις απόψεις τους, ζητήστε τους να σκεφτούν τις απαντήσεις τους και ρωτήστε τους τα εξής:<ul style="list-style-type: none">- Πιστεύετε ότι θα παίρναμε διαφορετικές απαντήσεις, αν κάναμε τις ίδιες ερωτήσεις σε μια παρόμοια ομάδα ανθρώπων από την Αφρική ή τη Νότια Αμερική;● Δεδομένου ότι θα πουν όχι, συζητήστε μαζί τους την οικουμενικότητα του ποδοσφαίρου, ότι είναι ένα άθλημα που αγαπούν οι άνθρωποι σε όλο τον κόσμο και τονίστε ότι είναι κάτι που μας ενώνει όλους). Ζητήστε τους να μοιραστούν τις σκέψεις τους σχετικά με αυτό	25 λεπτά	Συζήτηση	<ul style="list-style-type: none">● Flipchart ή πίνακας● Μαρκαδόροι

		<ul style="list-style-type: none">• Τώρα εξετάστε τον κατάλογο των παικτών που έχουν εντοπίσει και ζητήστε τους να σκεφτούν και να μοιραστούν τις σκέψεις τους σχετικά με:<ul style="list-style-type: none">- Την ικανότητα των ανθρώπων να φέρνουν σε επαφή ταλέντα από διαφορετικά εθνικά υπόβαθρα- Εάν αυτό είναι επωφελές για τις ομάδες, τους φιλάθλους και το άθλημα γενικότερα			
6	Η δύναμη του ποδοσφαίρου	<ul style="list-style-type: none">• Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε τέσσερις ομάδες. Σε κάθε ομάδα θα πρέπει να δοθεί μια ιστορία προς ανάγνωση και συζήτηση (Παράρτημα 1)• Ζητήστε από τις ομάδες να γράψουν σε ένα χαρτί τα κύρια σημεία της ιστορίας και την επίδραση που είχε το ποδόσφαιρο. Επιπλέον, θα πρέπει να διερευνήσουν και να σημειώσουν τις σκέψεις τους σχετικά με την επίδραση που μπορεί να έχει το ποδόσφαιρο στην κοινότητα με βάση την ιστορία που διάβασαν.• Ένας εκπρόσωπος από κάθε ομάδα θα παρουσιάσει τα όσα συζητήθηκαν στην ομάδα τους και τα συμπεράσματα που έβγαλαν• Μετά τις παρουσιάσεις, θα συντονίσετε μια συζήτηση με την ομάδα σχετικά με τη δύναμη του ποδοσφαίρου στην κοινότητα	20 λεπτά	Ομαδική εργασία	<ul style="list-style-type: none">• Αντίγραφα των παραδειγμάτων του παραρτήματος I• 4 χαρτιά A3• Μαρκαδόροι
7	Αναστοχασμός	<p>Αναστοχασμός</p> <ul style="list-style-type: none">• Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να μοιραστούν με την ομάδα τις σκέψεις και τις απόψεις τους σχετικά με όσα συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου.• Ζητήστε τους να σκεφτούν από όλα όσα συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου αν πιστεύουν ότι "ο ρατσισμός ή ο αποκλεισμός είναι συμβατά με οποιονδήποτε τρόπο με τις αξίες του αθλητισμού ή τη θέση και την επίδραση του ποδοσφαίρου στην κοινωνία.	10 λεπτά	Συζήτηση - Αναστοχασμός	
8	Ανατροφοδότηση	Μοιράστε τα έντυπα αξιολόγησης του εργαστηρίου και ζητήστε από τους συμμετέχοντες να τα συμπληρώσουν.	5 λεπτά		
Διάρκεια μαθήματος			2 Ώρες		

Εκπαιδευτικό υλικό για διαζώσης μάθηση (απαριθμήστε κάθε υλικό που θα χρειαστεί ο εκπαιδευτής για να παραδώσει την εκπαίδευση.)

Προβολέας
Φορητός υπολογιστής
Χαρτιά A3
Στυλό/Μολύβια
Μαρκαδόροι
Πίνακας/Flipchart
Αντίγραφα των παραδειγμάτων του παραρτήματος 1
Έντυπα αξιολόγησης

Κάρτες σημειώσεων

Παράρτημα 1

Παραδείγματα:

1) 1ος Παγκόσμιος Πόλεμος - Η εκχειρία των Χριστουγέννων

Ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος ήταν μια από τις πιο καταστροφικές συγκρούσεις στην ιστορία της ανθρωπότητας, προκαλώντας εκατομμύρια θανάτους. Αν και αποτελεί ένα από τα πιο σκοτεινά σημεία της ανθρωπότητας, φέρνει επίσης στην επιφάνεια μια ιστορία ελπίδας και ένα εμπνευσμένο παράδειγμα της δύναμης του ποδοσφαίρου να συνδέει και να φέρνει κοντά τους ανθρώπους.

Κατά τη διάρκεια της εκχειρίας που συμφωνήθηκε για τα Χριστούγεννα στις 25 Δεκεμβρίου 1914, οι δύο αντιμαχόμενες πλευρές, Βρετανοί και Γερμανοί, τραγούδησαν μαζί τα κάλαντα και συναντήθηκαν στη 'νεκρή ζώνη', ανταλλάσσοντας δώρα και βγάζοντας φωτογραφίες. Η συνάντηση αυτή οδήγησε επίσης σε έναν αυτοσχέδιο ποδοσφαιρικό αγώνα μεταξύ των δύο πλευρών· ένα γεγονός που αιχμαλωτίζει τη φαντασία και αντικατοπτρίζει τη δύναμη και τη δυνατότητα του ποδοσφαίρου να προσφέρει έναν χώρο, όπου οι άνθρωποι αφήνουν πίσω τις διαφορές τους και επικεντρώνονται στα ιδανικά του αθλήματος.

2) Σωκράτης - Κερδίζεις ή χάνεις, πάντα με δημοκρατία

Ο Σωκράτης ήταν Βραζιλιάνος ποδοσφαιριστής που έπαιζε στους Κορίνθιανς και ήταν αρχηγός της εθνικής ομάδας της Βραζιλίας στο Παγκόσμιο Κύπελλο του 1982. Παίκτης με απίστευτο ταλέντο, απέκτησε θρυλική υπόσταση λόγω του τρόπου με τον οποίο εξέφραζε και προωθούσε τις πεποιθήσεις του, συνδυάζοντας το παιχνίδι με την πολιτική και τις προσπάθειες για την προώθηση της δημοκρατίας στη χώρα του που τότε ήταν υπό δικτατορικό καθεστώς.

Αν και αρχικά επιθυμούσε να ακολουθήσει καριέρα στην ιατρική, ώστε να είναι χρήσιμος στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων που αντιμετώπιζε η χώρα του λόγω των ακραίων επιπέδων φτώχειας και ανισότητας, ο πατέρας του τον έπεισε ότι θα μπορούσε να έχει μεγαλύτερο αντίκτυπο μέσω του ποδοσφαίρου και να προωθήσει το αίτημα για δημοκρατία στη χώρα του.

Μαζί με τον διευθυντή ποδοσφαίρου της Κορίνθιανς και έναν συμπαίκτη του, τον Βλαντιμίρ, πρότειναν μια ριζοσπαστική προσέγγιση στον τρόπο λειτουργίας της ομάδας, δημιουργώντας το κίνημα της Κορινθιακής Δημοκρατίας ('Corinthians Democracy Movement'). Ο Σωκράτης και ο Βλαντιμίρ εισήγαγαν ένα συλλογικό σύστημα λήψης αποφάσεων στον σύλλογο. Σύμφωνα με αυτό το σύστημα, όλες οι αποφάσεις λαμβάνονταν με ψηφοφορία από όλα τα μέλη και το προσωπικό. Ο σύλλογος διαμαρτυρήθηκε επίσης για τη δικτατορία, χρησιμοποιώντας καινοτόμες μεθόδους, προωθώντας πολιτικά συνθήματα, όπως η εκτύπωση "Democracia" (Δημοκρατία) στις φανέλες τους. Αυτές οι ενέργειες και το κίνημα που προωθούσαν οι παίκτες της Κορίνθιανς κινητοποίησαν μεγάλη υποστήριξη από τους περισσότερους Βραζιλιάνους. Ταυτόχρονα, η μοναδική δημοτικότητα του αθλήματος στην εργατική τάξη της χώρας απέτρεψε το καθεστώς από το να παρέμβει εναντίον του συλλόγου και των παικτών του (Ledith:2018).

Το 1984, ο Σωκράτης μίλησε ακόμη και σε ένα συλλαλητήριο, μπροστά σε δύο εκατομμύρια ανθρώπους, υποστηρίζοντας τις ελεύθερες άμεσες εκλογές. Στην ομιλία του, σημείωσε ότι αν το καθεστώς δεν δεχτεί τις άμεσες προεδρικές εκλογές, θα φύγει από τη χώρα και θα παίξει στην Ιταλία. Μια υπόσχεση που τήρησε, μετακομίζοντας στη Φλωρεντία όταν η τροπολογία της εκστρατείας Direct Elections Now (Άμεσες Εκλογές Τώρα) απορρίφθηκε από το Κογκρέσο (streetfootballworld: 2018).

Αν και δεν πέτυχε τον τελικό του στόχο για ελεύθερες εκλογές, είχε μεγάλη επίδραση στην κοινωνία και αναγνωρίζεται ως υπεύθυνος για την αύξηση της πολιτικής ευαισθητοποίησης του βραζιλιάνικου λαού. Το πιο σημαντικό είναι ότι λειτούργησε ως πηγή έμπνευσης για το έθνος και βοήθησε, ώστε η δικτατορία να χάσει την υποστήριξή της σε ολόκληρη τη χώρα. Η ιστορία του δείχνει επίσης ότι το όμορφο παιχνίδι μπορεί να βοηθήσει στην προώθηση και τη διάδοση σημαντικών εικόνων, ιδίως κατά τη διάρκεια της καταστολής.

3) Ο Ντιντιέ Ντρογκμπά και ο εμφύλιος πόλεμος

Το 2005, η Εθνική ομάδα της Ακτής Ελεφαντοστού κατάφερε να κερδίσει ένα εισιτήριο για το Παγκόσμιο Κύπελλο για πρώτη φορά στην ιστορία της. Ήταν μια μεγάλη επιτυχία για μια χώρα που βίωνε έναν διχαστικό εμφύλιο πόλεμο το 2002, ο οποίος προκάλεσε χιλιάδες θανάτους και έκανε το μέλλον της δυτικοαφρικανικής χώρας να φαίνεται ζοφερό. Αλλά το πιο σεισμικό γεγονός εκείνης της ημέρας δεν συνέβη στο γήπεδο, αλλά στα αποδυτήρια της Ακτής Ελεφαντοστού αμέσως μετά.

Κατά τη διάρκεια των πανηγυρισμών, μια τηλεοπτική κάμερα μπήκε στα αποδυτήρια και οι παίκτες στάθηκαν μπροστά της με τα χέρια τους απλωμένα ο ένας στους ώμους του άλλου. Με ένα μικρόφωνο στο χέρι, το αστέρι της Τσέλι, ο Ντιντιέ Ντρογκμπά, είχε ένα μήνυμα για όλο το έθνος στο κέντρο.

"Άνδρες και γυναίκες της Ακτής Ελεφαντοστού, από τον βορρά, τον νότο, το κέντρο και τη δύση, αποδείξαμε σήμερα ότι όλοι οι κάτοικοι του Ελεφαντοστού μπορούν να συνυπάρξουν και να παίξουν μαζί με έναν κοινό στόχο, την πρόκριση στο Παγκόσμιο Κύπελλο [...] Σας υποσχθήκαμε ότι οι εορτασμοί θα ένωναν το λαό, σήμερα, σας ικετεύουμε γονατιστοί. Η μοναδική χώρα της Αφρικής με τόσα πλούτη δεν πρέπει να βυθιστεί στον πόλεμο. Παρακαλούμε να καταθέσετε τα όπλα σας και να διεξαγάγετε εκλογές", προέτρεψε ο Ντρογκμπά.

Το κάλεσμα του Ντρογκμπά προκάλεσε δραματική αλλαγή στη χώρα. Καθώς το βιντεοκλίπ έπαιζε επανειλημμένα στην τηλεόραση, έπεισε τα αντιμαχόμενα μέρη να σταματήσουν τις μάχες, να διαπραγματευτούν και να συμφωνήσουν σε κατάπαυση του πυρός.

Ο Ντρογκμπά δεν σταμάτησε εκεί. Την επόμενη χρονιά, ενώ περιόδευε στην ανταρτοκρατούμενη περιοχή της χώρας, ανακοίνωσε ότι ο αγώνας της προπονητικής ομάδας του Ελεφαντοστού με τη Μαδαγασκάρη στις 3 Ιουνίου 2007 θα διεξαγόταν στο προπύργιο των ανταρτών, το Μπουάκε. Μια κίνηση που φαινόταν αδιανόητη μέχρι εκείνη τη στιγμή. Μια χειρονομία που ένωσε και πάλι τη χώρα, καθώς οι εχθροί παρακολούθησαν μαζί τον αγώνα και συμμετείχαν στους πανηγυρισμούς μετά τη νίκη της Ακτής Ελεφαντοστού.

Όπως θυμάται ο Sebastien Gnahore, ένας πρώην ποδοσφαιριστής που έφυγε από την Ακτή Ελεφαντοστού: "Υπήρξε ευφορία σε όλη τη χώρα, όλοι μαζεύτηκαν", λέει ο Gnahore. "Είχαμε τόσες πολλές ελπίδες για τον Ντρογκμπά και την ομάδα του. Οι Toures από το βορρά, ο Drogba από τον νότο. Ήταν ένα πραγματικό μωσαϊκό της Ακτής Ελεφαντοστού". (BBC: 2020)

4) Από την εθνική τραγωδία στην παγκόσμια δράση

Το 1994, το αυτογκόλ του Andres Escobar προκάλεσε την αποχώρηση της Κολομβίας από το Παγκόσμιο Κύπελλο του 1994. Το αυτογκόλ οδήγησε στη δολοφονία του λίγες μέρες αργότερα σε ένα πάρκινγκ του Μεντεγίν. Ο θάνατος ενός ανθρώπου που θαυμάστηκε για την προσήλωσή του στο ευ αγωνίζεσθαι προκάλεσε διεθνές σοκ.

Η δολοφονία του Andres ενέπνευσε τον Jürgen Griesbeck, έναν Γερμανό διδακτορικό φοιτητή με έδρα το Μεντεγίν, να διερευνήσει τη βία στη χώρα και να εξετάσει νέες προσεγγίσεις για την επίλυση των συγκρούσεων. Αυτή η διαδικασία τον οδήγησε πίσω στο ποδόσφαιρο.

Σύντομα ανακάλυψε ότι το γήπεδο ποδοσφαίρου ήταν το μόνο μέρος όπου οι νεαροί ένοπλοι Κολομβιανοί ήταν πρόθυμοι να συνομιλήσουν και να συνεργαστούν. Βασιζόμενος σε αυτό το συμπέρασμα, προχώρησε στην ανάπτυξη του Fútbol por la Paz (Ποδόσφαιρο για την Ειρήνη) - ενός προγράμματος για τη νεολαία που χρησιμοποιούσε το ποδόσφαιρο για την καταπολέμηση της βίας στην περιοχή. Το πρόγραμμα απαιτούσε από τους συμμετέχοντες στους ποδοσφαιρικούς αγώνες να αφήσουν τα όπλα τους και προωθούσε την ανάμειξη των φύλων στους αγώνες του, ενώ οι διαφορές έπρεπε να διευθετούνται από τους παίκτες χωρίς την παρέμβαση των διαιτητών. Η προσέγγιση αυτή έδωσε τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες να αλλάξουν την αντίληψή τους για τη ζωή και μείωσε τις δολοφονίες στην περιοχή. Όλα αυτά μέσω της δύναμης του ποδοσφαίρου.

Αυτό είναι μόνο ένα παράδειγμα της δύναμης και του αντίκτυπου του ποδοσφαίρου στην αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων. Ο Γιούργκεν συνειδητοποίησε ότι οργανώσεις σε όλο τον κόσμο χρησιμοποιούν το ποδόσφαιρο για την αντιμετώπιση διαφόρων τοπικών προβλημάτων, από την πρόληψη του AIDS έως την κοινωνική ενσωμάτωση και την ισότητα των φύλων. Κατάλαβε την ανάγκη να προωθηθεί η συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ τους. Με αυτό το σκεπτικό, το 2002 ίδρυσε το Streetfootballworld 2002 - έναν παγκόσμιο οργανισμό που συνδέει πρωτοβουλίες βάσης και ενισχύει τον αντίκτυπό τους. (streetfootballworld: 2022)

